

ŽELEZNIČNÝ

semáfor

ŽSR

MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNIC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROČNÍK XXIV

APRÍL 2014



**Objem nákladnej dopravy
sa mierne zvýšil**

10. Fórum koľajovej dopravy

Rušňoparáda 2014



EDITORIAL

Apríl - mesiac lesov

Možno so mnou budete súhlasiť, možno nie, ale pre mňa je apríl zo všetkých mesiacov roka asi najzvláštnejší. Chladné dni ustupujú teplým, ktoré prichádzajú nenápadne, držia nás v napätí až ohrejú ovzdušie natolko, že príroda ukáže aká je krásna. Všetko navokolo začne kvitnúť, prebúdzat sa k životu. Vtedy sa aj ja začnem akoby inštinktívne na niečo tešiť. Pre mňa ani prelom rokov nemá také čaro a silu ako toto obdobie. Táto paráda však netrvá dlho, a asi aj preto je jar taká vzácna a čarovná. Práve zmena ročných období zrejme spôsobila to, že apríl je aj mesiacom lesov. A na tie môžeme byť my Slováci naozaj právom hrdí. O krásach lesov a našej prírody by vedeli asi najlepšie hovoriť niektorí naši kolegovia výpravcovia, kontrolóri, výhybkári, všetci tí, ktorí sú spätí nielen so železnicou, ale na základe svojho povolania aj nutne s prírodou. Možno by ich rozprávanie nebolo až také ružové a určite by vedeli hovoriť aj o tom, aké ťažké je pracovať, keď príroda začne byť vrtošivá, nie taká idylická, ako ju opisujem v úvode. Keď nielen aprílové počasie zmení svoju tvár. Vtedy aj lesy začínajú byť nemilosrdné a veľakrát práve železničné stanice, zastávky, výhybne učené kdesi v horách, nie sú práve najromantickejším pracoviskom. Ale aj tak. Krajší pohľad ako ten, kto ho má v lone prírody, sa nevyrovná žiadnemu pohľadu z okna, ktorému zacláňa ďalšie okno v meste. Ten ruch a rýchlosť za ním. Svojím spôsobom je práca našich kolegov v staniach a na tratiach, ktoré sa kľukajú horami – dolinami, krásna. Ale... aj náročná. Veľakrát aj preto, že v staniach sú len dvaja zamestnanci. V nočných službách aj jeden. Samučičký sám výpravca. Viacerí hovoria o zvyku, ale aj tak... Bojko ako ja by potreboval veľa času. Osamotené staničky dávajú totiž priestor aj vyvrhlohom, ktorých terčom sa neraz stali naši zamestnanci. Apríl je mesiacom lesov, no vybrané aprílové dni sú venované hneď z kraja aj bláznom, vtákom, potom oslavujeme Deň zdravia, Zeme a dokonca medzi ne patrí aj Medzinárodný deň tanca. Deň narcisov, Deň boja proti rakovine si pripomíname 11. apríla. Jedno indiánske príslovie hovorí, že nič nežije večne, iba zem a hory. Ja by som k nemu pripojila aj želanie, nech okrem zeme aj hôr v nich žije večne aj železnica a človek. Aby mal blízko k prírode už len tým pohľadom z okna vlaku a vedel si ju vážiť a chrániť. Aby sme boli natolko múdri, že si nebudeme musieť pripomínať Deň lesov, Zeme a už vôbec nie Deň narcisov. No kým sa tak stane, želám si, nech železnica spája nielen krajiny, ale aj ľudí a ľudí s prírodou, lesmi a horami.

Prajem krásny apríl a voňavý jar ☺.

Jana Krupcová

Positívne hospodárenie pokrač

Vo štvrtok 10. apríla sa na pôde ŽSR stretli členovia vedenia ŽSR spolu s riaditeľmi odborov a VOJ. Na tejto rozšírenej porade sa hodnotil rok 2013, ale odprezentované boli aj zásadné témy na ďalšie obdobie. Generálny riaditeľ ŽSR Ing. Štefan Hlinka sa poďakoval za odvedenú prácu a dobré výsledky.



Generálny riaditeľ ŽSR Ing. Štefan Hlinka sa na aprílovej rozšírenej porade vedenia poďakoval za odvedenú prácu a dobré výsledky v minulom roku.

Hospodárske výsledky za minulý rok

Ing. Michaela Činčurová, riaditeľka odboru controllingu a Ing. Jana Krupcová, riaditeľka odboru financovania, účtovníctva a daní, prostredníctvom čísel priblížili výsledky hospodárenia firmy za minulý rok. Potešujúci je fakt, že výsledok je pozitívny a hospodárili sme so ziskom oproti plánu (viď. tabuľka). V prezentáciách priblížili aj východiská a prioritné ciele na tento rok a štruktúru plánovaného rozpočtu.

Výsledky hospodárenia a čerpanie ekonomicky oprávnených nákladov

UKAZOVATEĽ (v tis. €)	Skutočnosť 1.-12.2012	Plán 1.-12.2013	Skutočnosť 1.-12.2013
Výnosy celkom	491 183	472 945	480 992
Náklady celkom	473 548	472 945	435 798
Výsledok hospodárenia a prevádzk. činnosti	24 902	6 501	67 948
Výsledok hospodárenia a finančnej činnosti	-5 897	-5 021	-1 966
Výsledok hospodárenia za obdobie pred zadaním	19 005	0	65 982
Výsledok hospodárenia za obdobie po zadaní	17 655	0	45 194
Ostatná čistá hospodárna výnosť	-1 992	0	-1 429
Komplexný zisk za obdobie	15 643	0	43 765

Vývoj výsledku hospodárenia ŽSR

Čerpanie ekonomicky oprávnených nákladov

Prekročenie a chýba dňa (tis. €)	2012	2013
Prekročenie (OP)	202 256	238 013
Ostatná výnosť (OP)	30	111
Úhrady (všetky)	27 000	20 000
Výška / Stav	185	1 189

Výsledky hospodárenia VOJ ŽSR za rok 2013

Názov VOJ - ÚO	Náklady spolu	Výnosy spolu
CPN	1100	408 334
GR ŽSR BA	1300	16 198
US	1900	6 452
MO Košice	2300	3 260
MO BA	2400	3 038
OR Žilina	2500	109 726
OR Zvolen	2600	57 328
OR Košice	2700	121 663
OR Trnava	2800	136 410
UVP BA	4000	3 4851
ZZ BA	4200	1 169
ZPEZ BA	5000	4 0665
CLo BA	5400	7 889
ZS BA	6500	4 012
SHVA BA	7500	9 223
SZG BA	8000	1 434
ZE BA	9100	73 620
VVÚZ ZA	9200	6 451
ŽT BA	9700	24 083
ŽSR	997 837	1 043 031

Základná ekonomická – výška odzvy z majetku vlastného z verejných zdrojov.
 Ekonomicky oprávnené a smerom – v rámci predaj dlhodobého hmotného majetku (zľavový proces odprežadia na strane MDVRR SR).
 Základná ekonomická – predaj bytov na Bajkalskej ulici a zúčtovanie výskaj zúčtovateľnej ceny týchto bytov oproti predajnej cene.
 Ústavný príkaz – zúčtovanie a prechod – odzúčtovanie havarijných stavov v SR Železnica.

Štruktúra plánovaného rozpočtu ŽSR pre rok 2014

Polozka	2014
Ekonomicky oprávnené náklady hlavnej činnosti	360 959
Ekonomicky oprávnené náklady hlavnej činnosti	360 959
Výsledok hospodárenia a hlavnej činnosti	-30 800
Náklady ostatnej činnosti	127 146
Výnosy ostatnej činnosti	129 939
Výsledok hospodárenia ostatnej činnosti	2 798
Ekonomicky oprávnené náklady	5 337
Výsledok hospodárenia bez výpvy OP	-22 544
Zúčtovanie opravných položiek – znenie ekonomicky neoprávnených nákladov	-27 059
v tom: zúčtovanie OP – zostatok voči ŽSK Cargo, a. s.	-25 200
zúčtovanie OP – dookantovanie voči MDVRR	-1 859
Výsledok hospodárenia ŽSR	4 858



Štandardy železničných staníc

O postupe prípravy štandardov železničných staníc a tratí v spolupráci s MDVRR SR a o súčasnom postupe implementácie štandardov vo vybraných železničných staniach informoval Ing. Miloš Havrila, riaditeľ odboru železničných tratí a stavieb. Ide o 56 staníc, ktorých sa tento projekt týka. Vlni sa robili analýzy súčasného stavu, ale aj prehľad činností, ktoré je nutné urobiť, aby sa štandardy dodržiavali. K tomuto projektu je potrebná pomerne vysoká suma a od nej bude závisieť implementácia jednotlivých plánovaných krokov. Celkové náklady, potrebné na zavedenie jednotlivých štandardov na roky 2014 a 2015, predstavujú sumu vyše 22 mil. €.

Náklady štandardov na jednotlivé ŽST

Zoznam ŽST podľa kategórie celkových nákladov potrebných pre dosiahnutie všetkých štandardov:

1. Kategória – pre dosiahnutie všetkých štandardov je potrebných viac ako 900 tis. EUR
2. Kategória – viac ako 300 tis. EUR
3. Kategória – menej ako 300 tis. EUR

Kategória nákladov	Počet žst	Celkové náklady
1	11	14 237 186
2	9	4 429 351
3	36	3 462 779
Celkový súčet	56	22 129 316

Grafikon vlakovej dopravy na roky 2020 - 2021

„Cielový GVD 2020/2021 je pripravovaný na základe požiadavky MDVRR ako stabilný GVD, s cieľom zvýšenia podielu železničnej dopravy v celkovom objeme výkonov, v osobnej doprave je konštruovaný ako symetrický, s osou symetrie v celej hodine,“ informoval v úvode svojej prezentácie Ing. Miroslav Matúšek, riaditeľ odboru obchodu. Zámerom je vytvoriť na všetkých perspektívnych tratiach ponuku skordinovaných železničných spojení. Informoval o východiskách zostavy grafikonu, o koncepcii vlakových trás vlakovej diaľkovej aj regionálnej dopravy. V medzištátnej diaľkovej doprave je štandardom dvojhodinový rýchliko-

uje, stratégia sa plní, grafikon pripravujeme

vý takt na tratiach Kúty št. hr. – Štúrovo št. hr., Žilina – Púchov – Horní Lideč a okrajovo aj Košice – Čaňa št. hr. (2 vlaky denne). Vnútroštátna diaľková doprava na tratiach Bratislava – Žilina – Košice, Bratislava – Zvolen – Banská Bystrica – Vrútky – Žilina a Košice – Humenné, sa vykonáva tiež v dvojhodinovom takte. Vnútroštátna diaľková doprava na tratiach Bratislava – Prievidza, Zvolen – Plešivec – Košice a výhľadovo aj Banská Bystrica – Margecany, bude realizovaná v rozsahu štyroch párov rýchlikov denne. Štandardom regionálnej dopravy je dvojhodinový takt, zahustený počas rannej a poobednej dopravnej špičky na približne hodinový takt. Konceptcia zohľadňuje prípojné nadväznosti v uzlových staniach ako z/na vlaky diaľkovej dopravy, tak aj z/na vlaky regionálnej dopravy. Na zabezpečenie tejto celkovej koncepcie bude potrebné dosiahnuť skrátenie cestovných časov na jednotlivých tratiach, čo si vyžiada finančné náklady. Napríklad na úpravu pricestí, kde je nutné nezabezpečené pricestie vybaviť PZZ, ktoré na jednokolajnej trati stojí rádovo cca 250 tis. €. Nutné sú aj zmeny zabezpečenia výhybiek v dopravných, cena komplexného zabezpečenia jednej výhybky je orientačne cca 100 tis. - 150 tis. €. Potrebné sú aj zmeny v traťových pomeroch, a to zvýšenie traťovej rýchlosti, na čo sú nutné stavebné úpravy trate. Spomenieme napríklad trať Trnava – Kúty, kde je predpoklad



Ing. Michaela Činčurová, riaditeľka odboru 330, odprezentovala kladný hospodársky výsledok, informovala o nákladoch, výnosoch, ale aj mzdách. Ing. Peter Šišolák (druhý zľava), riaditeľ odboru 150 predstavil strategické ciele a scenáre na ďalšie obdobie a informoval o vlnajšom plnení stratégie.



O štandardoch staníc hovoril Ing. Miloslav Havrila, riaditeľ odboru 430.

skrátenia cestovného času osobného vlaku o 7 minút. Opatrenie: Zabezpečenie dvoch pricestí PZZ nepostačí, požadovaná úspora minút je možná len stavebnými úpravami trate, zvýšenie traťovej rýchlosti z 80/70 na 100 km.h⁻¹. Investičné náklady sa odhadujú na minimálne 30 mil. €. Na realizáciu koncepcie cieľového grafikonu vlakovkej dopravy pre obdobie 2020 - 2021 s cieľom dosiahnuť skrátenie cestovných časov je potrebných takmer 118 mil. €.

(sch)

Foto: Dana SCHWARTZOVÁ

Rok 2013 uzavretý

Vedenie ŽSR prerokovalo dňa 18. marca rozhodujúce dokumenty hospodárenia za rok 2013. Išlo o Rozbor hospodárenia Železníc SR za rok 2013, návrh Výročnej správy ŽSR a Individuálnu účtovnú závierku ŽDR za rok 2013 a návrh na zúčtovanie výsledku hospodárenia.

Vývoj hospodárenia ŽSR v roku 2013 bol pozitívny. Za rok 2013 ŽSR vykázali zisk po zdanení vo výške 45 194 tis. €, čo je oproti plánu lepší výsledok o 45 194 tis. €. Náklady za obdobie dosiahli výšku 435 798 tis. €, čo predstavuje oproti plánu nižšie čerpanie o 37 147 tis. €. Výnosy celkom v objeme 480 992 tis. € boli oproti plánu vyššie o 8 047 tis. €. Dopravné výkony v tis. vlkm a mil. hrtkm celkovo za oba typy dopravy (nákladná a osobná doprava) sa oproti plánu vyvíjali pozitívne. Zamestnanosť mala klesajúci charakter, evidenčný počet zamestnancov sa medziročne znížil o 120 na stav 14 301 zamestnancov ku dňu 31. 12. 2013. Výročná správa bola spracovaná v súlade so zákonom o účtovníctve a jej súčasťou je aj individuálna účtovná závierka zostavená v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo v znení prijatom EU za rok končiaci sa 31. 12. 2013. Generálny riaditeľ ŽSR rozhodnutím č. 23/2014 schválil Návrh Výročnej správy ŽSR za rok 2013 a Individuálnej účtovnej závierky ŽSR za rok 2013 a návrh na zúčtovanie výsledku hospodárenia za rok 2013 vo výške 45 194 254,41 € na účet - nerozdelený zisk minulých rokov. Rozhodujúce dokumenty spojené s rokom 2013 boli tiež prerokované na rokovaní SR ŽSR a 27. marca schválené. Zároveň boli aj predmetom rokovania rozšírenej porady vedenia ŽSR.

Positívne hospodárime aj v tomto roku

Hospodárenie za prvé dva mesiace tohto roku pokračuje pozitívne. Výsledok hospodárenia za sledované obdobie je zisk vo výške 3 333 tis. €. Ovplyvnilo ho predovšetkým nižšie čerpanie nákladov na spotrebované nákupy a služby, úspora osobných nákladov z titulu nižšieho počtu zamestnancov oproti plánu, nižšie finančné náklady z titulu zníženia úverových záväzkov a stabilizovaných úrokových sadzieb, vyššie tržby z úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre. Dopravné výkony za sledované obdobie v tis. vlkm dosiahli výšku 7 411, čo je o 3,48 % viac ako plán a v mil. hrtkm dosiahli objem 4 233, čo predstavuje plnenie plánu na 107,23 %.

Projektové riadenie

Centrálna evidencia školení a skúšok

GR ŽSR schválil rozhodnutím č. 25/2014 zámer projektu Centrálna evidencia školení a skúšok na ŽSR a Nariadenie generálneho riaditeľa ŽSR. Cieľom projektu je vytvoriť komplexnú aplikáciu na centrálnu evidenciu školení, skúšok psychologických vyšetrení, ako aj vyhodnotenie ich plnení. Realizácia daného projektu umožní používateľom aplikácie získať komplexné a prehľadné informácie o vzdelávacích aktivitách zamestnancov ŽSR. Implementácia projektu sa predpokladá do 7. 10. 2014 a spracovanie hodnotiacej správy do 31. 12. 2014. Rozhodnutím

GR č. 27/2014 bola schválená čiastková správa implementácie projektu 02/2012: Objektivizácia zborníkov výkonových noriem a zvýšenie účinnosti normotvornej základne na efektivitu a produktivitu práce. Čiastková správa bola vypracovaná v súlade s plánom projektu a detailne popisuje návrh nového spresneného systému sledovania výkonov (sledovanie jednoznačným identifikátorom na úrovni operácie PM zákazky). Zároveň obsahuje návrh harmonogramu prác pre implementáciu do praxe a odhad predpokladaných nákladov vo fáze implementácie projektu. GR ŽSR rozhodnutím č. 31/2014 schválil Analýzu súčasného stavu a návrh budúceho stavu v rámci projektu č. 1/2014 Migrácia informačných systémov. Analýza súčasného stavu popisuje aktuálnu situáciu rozdelenú do oblastí: aplikačná, hardvérová a prevádzková. V súčasnosti je v dátových centrách prevádzkovaných cca 90 aplikácií a informačných systémov, ktoré tvoria navzájom jeden celok a pokrývajú potreby takmer každej business oblasti. Väčšina v súčasnosti prevádzkovaných hardvérových komponentov dátových centier ŽSR je po fyzickej a technologickej životnosti. Návrh budúceho stavu popisuje spôsob migrácie informačných systémov, fázy migrácie a presunov medzi dátovými centrami a finálne technologicke nastavenie výsledného riešenia.

Ing. Anton Kukučka, Ing. Stanislava Fejfarová, CSc.



Objemy nákladnej dopravy sa mierne zvýšili

Široký záber tém, zaujímavé prezentácie, výmena skúsenosti a oboznámenie sa so zmenami aj novinkami v železničnej doprave. Na tieto témy ponúkli priesor počas stretnutia všetkých dopravcov so ŽSR, zastúpenými odborom obchodu v SIP Strečno v dňoch 27. a 28. marca. Garanciu nad stretnutím prevzal Ing. Ján Juriga, námestník generálneho riaditeľa ŽSR pre prevádzku.

Znížené úhrady za používanie železničnej infraštruktúry v tomto roku platia pri pravidelných vlakoch nákladnej dopravy idúcich v deň plánovanej jazdy podľa GVD. Percentuálne to predstavuje zníženie úhrady za minimálny prístupový balík (UMP) o 59 % a úhrady za traťový prístup k servisným zariadeniam (UTP) o 90 % z poplatku za použitie železničnej infraštruktúry. Pri ad-hoc vlakoch nákladnej dopravy zníženie úhrady za traťový prístup k servisným zariadeniam (UTP) o 90 % z poplatku za použitie železničnej infraštruktúry. O týchto úhradách, ale aj o plánovaných nepretržitých výlukách a nákladných koridoroch, hovoril vo svojej prezentácii Ing. Miroslav Matúšek, riaditeľ odboru obchodu. Ako hlavný organizátor privítal všetkých obchodných partnerov a hostí. Ing. Ján Juriga venoval vo svojom príhovore pozornosť modernizácii železníc, ktorá občas naruší plynulú dopravnú cestu, ale ako zdôraznil: „**Robí sa to preto, aby sa dobre a bezpečne jazdilo.**“ Vyzval všetkých prítomných k ústretovosti, aby bola vzájomná spolupráca na vysokej úrovni. Okrem iného, spomenul aj potešujúci fakt, že tento rok stúpila nákladná doprava a zvýšil sa tak objem výkonov. Generálny riaditeľ sekcie železničnej dopravy a dráh na MDVaRR SR Ing. Jiří Kubáček sa rovnako prihovoril dopravcom, spomenul dôležitosť modernizácie a ponúkol priestor na konkrétne otázky a odpovede. O novej organizácii Dopravného úradu prítomných oboznámil



Garanciu nad stretnutím prevzal Ing. Ján Juriga (stojí). Zľava na foto: Ing. Martin Gajdoš, Ing. Jiří Kubáček, CSc., Ing. Ján Juriga, Ing. Miroslav Matúšek a Ing. Milan Nevidanský.

a vysvetlil jednotlivé organizačné zmeny Ing. Martin Gajdoš, riaditeľ sekcie regulácie na železničných dráhach DÚ. Zamestnanci odboru obchodu, ale aj dopravy a ďalší hostia, odprezentovali pomerne veľké množstvo informácií, ktoré vzájomnej informovanosti a následne spolupráci prospejú. Ing. Jozef Dudák, zástupca riaditeľa odboru dopravy, informoval okrem PIS a noviniek aj o mož-



Ing. Judita Nagyová (O450) hovorila o analýze komerčných prevádzkových výkonov v nákladnej doprave, ale aj zmenách pri účtovaní. Upozornila aj na najčastejšie chyby, ktoré robia zákazníci pri úhradách.



Evžen Nečas hovoril o problémoch zo získavaním zdravotnej spôsobilosti na Slovensku.



Ing. Karol Mravec, z odboru obchodu odprezentoval v Strečne základné informácie o grafikone, o objednávaní vlakových trás a predniesol aj odporúčania pre kvalitnú prípravu GVD.



Stretnutia sa zúčastnili zástupcovia takmer všetkých dopravcov na Slovensku.

nosti odkúpenia alebo prenájmu smartfónov, ktoré sú pomocníkom pri spisovaní vlakov. V diskusii vystúpili aj českí kolegovia. Evžen Nečas hovoril o problémoch so získavaním zdravotnej spôsobilosti na Slovensku. V Strečne sa informovalo, diskutovalo, vymieňali sa skúsenosti aj poznatky. Diskusia a záujem prítomných hovoriť o svojej práci aj na takomto fóre opäť potvrdili dôležitosť vzájomnej komunikácie a potrebu stretávať sa.

Dana SCHWARTZOVÁ, foto: autorka

Naším cieľom je držať krok s dobou

Na naše otázky, týkajúce sa financií, pohľadávok a záväzkov, ale aj elektronizácii procesov účtovníctva a reklamácií nám odpovedala Ing. Jana KRUPCOVÁ, riaditeľka odboru financovania, účtovníctva a daní GR ŽSR.

Kým vo firme väčšina zložiek už od začiatku roka plánuje a rieši nové úlohy, na ekonomickom úseku ešte takmer tri mesiace venujete pozornosť vlaňajšiemu roku. Je to tak?

Začiatok roka, až do termínu podania daňových priznaní, je v každej spoločnosti mimoriadne náročný. Sme radi, že sme úspešne zvládli obdobie závierok a auditu, ktoré sme ukončili 28. marca, kedy sme elektronicky cez portál finančnej správy odoslali všetky požadované dokumenty. Rada by som sa touto cestou poďakovala všetkým zamestnancom, ktorí sa spolupodielali na prácach súvisiacich so závierkou roka 2013, za ich vysoké pracovné nasadenie a skvelé pracovné výkony. V tomto čase sa zaraďujeme do „štandardných koľají“, to znamená, okrem pravidelných, bežných činností a problémov sa chceme venovať novým výzvam a projektom.

Okrem veľkého množstva čísel pracujete zrejme aj s najväčším množstvom kancelárskeho papiera. Elektronizáciou by sa to však malo konečne zmeniť. Ako to vidíte?

Súčasná doba sa vyznačuje hromadnou elektronizáciou, tento trend sa nevyhol ani účtovníctvu a obchodnej komunikácii. Naším cieľom je držať krok s dobou a rozširujúcu sa elektronizáciu postupne aplikujeme a zavádzame v ŽSR. Ako moderná firma sa snažíme pracovať ekologicky, a tak v čo najväčšej miere eliminovať zasielanie papierových dokladov. Tento systém umožňuje nielen okamžitý prístup k informáciám, ale aj vizuálny pohľad na doklady v elektronickej podobe, preto je pre nás výzvou zabezpečiť v čo najširšej miere elektronizáciu účtovníctva a súvisiacich procesov. Tento proces sme v roku 2013 už naštartovali tým, že došlé faktúry v listinnej podobe sú prijímané len na účtovných centrách, kde



sa naskenujú a na overenie vecnej správnosti sú zasielané prostredníctvom IS SAP ECC na príslušnú VOJ. Po nabehnutí tejto zmeny už na všetkých jednotkách môžeme konštatovať, že zmena má pozitívny ohlas. Samozrejme, vyžaduje si to dodržiavanie pravidiel, tak zo strany zamestnancov ŽSR (vystavenie a oznámenie objednávky dodávateľovi pred realizáciou dodania výkonu), ako aj zo strany dodávateľov. Ďalším krokom v tomto „elektronizačnom“ procese bude zavedenie možnosti prijímania došlých faktúr v elektronickej podobe priamo od dodávateľa a tiež predkladanie podkladov na fakturáciu za výkony VOJ len v IS SAP ECC a následné elektronické zaslanie vystavených faktúr odberateľom. Avšak tak, ako v predchádzajúcom vydaní Ž semaforu informoval

riaditeľ O 210 GR ŽSR, tento proces ide ruka v ruku s rozvojom a podporou informačných technológií, a preto si na reálnu prevádzku musíme chvíľu počkať.

Na akom projekte pracujete práve teraz?

Našou veľkou výzvou a zároveň projektom, ktorý sme iniciovali, je zaviesť centrálnu evidenciu a pravidlá postupu pri uplatňovaní reklamácií materiálu, tovaru, služieb a investícií voči externým dodávateľom. Dostať do povedomia zamestnancov ŽSR naše právo na uplatnenie reklamácie z dôvodu nekvality, poškodenia, nefunkčnosti alebo inak nevyhovujúceho dodania, prípadne nedodania. V súčasnosti sa venujeme a spolupracujeme na tvorbe internej metodiky, postupov a procesov pre uplatňovanie práva na reklamáciu. Naším cieľom je, aby zavedený proces napomohol k zvýšeniu kvality dodávateľských vzťahov a zabezpečil identifikovanie nespohľadlivých dodávateľov.

Železnice SR majú obrovské množstvo dodávateľov. Všetci prechádzajú takpovediac „vašimi rukami“. Aká je táto vzájomná spolupráca?

Áno, s dodávateľmi sme v kontakte, aj keď len prostredníctvom faktúr a platobných príkazov, každý deň. V procese spracovávania denných úhrad záväzkov patrí medzi naše priority zachovanie našej dobrej povesti z pohľadu včasných a správnych úhrad. Budeme radi, ak si zachováme voči našim dodávateľom pozíciu seriózneho a platobne schopného obchodného partnera. Táto dobrá povesť a silná vyjednávací pozícia ŽSR sa odzrkadľuje aj vo vzťahu s bankami, ktoré sa snažia plniť naše požiadavky aj pri produktoch, ktoré sa týkajú zamestnancov ŽSR v súvislosti s poskytovaním zvýhodnených finančných služieb.

Ďakujem za rozhovor.

(sch)

CK Kysuca Tour

PONÚKA LETNÉ DOVOLENKY

a Zľavu 10 Eur pre deti do 12 r. z ceny sezónnych pobytov a dieťa do 3 r. ZDARMA.

13/14-dňové zájazdy do BULHARSKA – Pomorie

Prívätne ubytovanie v izbách s vlastným prístupom do balkónom, možnosť klímy a varenia, 300 m od mora.

Cena na osobu: 160 € / 13-dňový a 180 € / 14-dňový zájazd.

Ubytovanie hotel ALCIONA BEACH*** s raňajkami priamo na pláži, klimatizované izby + balkón, TV, chladnička.

Cena na osobu: 210 € / 13-dňový a 230 € / 14-dňový zájazd.

13/14-dňové zájazdy do ČIERNEJ HORY – Čanj

Ubytovanie: vila Vasilisa s POLOPENZIOM priamo na pláži + lehátka a slnečník na pláži a výlety loďou,

Cena na osobu 310 € / 13-dňový, 340 € / 14-dňový zájazd.

13-dňové zájazdy do ALBÁNSKA – Shengjin

Hotelové ubytovanie s raňajkami, priamo na pláži, v izbe klíma, TV, internet+balkón.

Cena na osobu: 300 € / 13-dňový zájazd.

Uvedené ceny sú bez dopravy, lehkotkové vozne sú rezervované z Budapešti.

Blížšie informácie: www.ck-kysucatur.sk

alebo želez. telefón 930/6757 príp. 041/4211620 príp. mobil: 0908 219442

alebo e-mailom: info@ck-kysucatur.sk

2 percentá z daní pre SOLIDARITU

Len do 30. apríla 2014 môžete poukázať 2 % zo svojej dane na konto niektorej z neziskových organizácií. O takúto finančnú podporu železničiarov sa uchádza aj neinvestičný fond SOLIDARITA. Nezapadnite, že tlačivo „POTVRDENIE O ZAPLATENÍ DANE“, ktoré vydávajú mzdové učtárne, je potrebné spoločne s tlačivom „VYHLÁSENIE“ doručiť do konca apríla na príslušný daňový úrad podľa Vášho bydliska. Podrobnejšie informácie a príslušné tlačivá získate aj na mailovej adrese solidarita@zsr.sk.

(KB)

II. ÚDAJE O PRIJÍMATEĽOVI

Obchodné meno (názov)

12 SOLIDARITA zamestnancov Železníc Slovenskej republiky „n.f.“

Sídlo – obec, PSČ, ulica, súpisné/orientačné číslo

13 813 61 Bratislava, Klemensova 2526/8

Právna forma

Identifikačné číslo prijímateľa (IČO/SID)

14 Neinvestičný fond

15 3 1 7 4 9 4 4 5 /



10. FÓRUM KOĽAJOVEJ DOPRAVY

Jubilejný 10. ročník medzinárodnej konferencie Fórum koľajovej dopravy sa konal v dňoch 18. a 19. marca 2014 v kongresových priestoroch hotela DoubleTree by Hilton v Bratislave. Záštitu nad podujatím prevzali minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, rektorka Žilinskej univerzity v Žiline, rektor Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a rektor Technickej univerzity v Košiciach.

Hlavnými témami konferencie boli dopravná politika na Slovensku a v EÚ a rozvoj dopravnej infraštruktúry do roku 2020. Aktuálny stav modernizácie železničnej infraštruktúry a verejnej osobnej koľajovej dopravy podporovanej EÚ na prelome programových období 2007 – 2013 a 2014 – 2020 vo svojej prezentácii priblížila členom konferencie Ing. Denisa Žiláková z ministerstva dopravy. Prezentácia sa týkala železničných koridorov prechádzajúcich Slovenskom, ich modernizácie a podpory z fondov EÚ. O výstavbe infraštruktúry intermodálnej prepravy, o modernizácii infraštruktúry osobnej koľajovej dopravy, ako aj o obnove vozových parkov, hovorila v ďalšej časti prednášky naozaj pozitívne a s jasnými cieľmi na najbližšie obdobie. Spomenula aj dobrú spoluprácu so železničnými spoločnosťami a zdôraznila najdynamickejšie čerpanie eurofondov spomedzi ostatných odvetví na Slovensku. O odborné prednášky nebola núdza a dotýkali sa rôznych oblastí. Dopravnú stratégiu štátov v strednej a východnej Európe priblížil György Besenyei, PhD. z Európskej investičnej banky vo Viedni. Poskytol prostredníctvom svojej prezentácie usmernenia pri tvorbe stratégie v rôznych štátoch. O strategických dokumentoch v českej republike informoval Ing. Luděk Sosna z ministerstva dopravy ČR. Že viedenská hlavná stanica zahŕňa viac než len novú železničnú stanicu si prítomní vypočuli v ďalšej prezentácii, rovnako ako informácie o integrovanom multimodálnom systéme v regióne Viedeň – Bratislava. Prezentáciou o modernizácii železničnej trate na Liptove si Ing. Ján Kušník z Reming Consult, a. s., získal pozornosť najmä slovenských želez-



Víťaza prestížnej ceny Osobnosť železničnej a koľajovej dopravy na Slovensku vyhlásil Ing. Štefan Hlinka, generálny riaditeľ ŽSR.

ničiárov, pretože projekt, ktorý odprezentoval by znamenal veľkolepé dielo na Liptove, kde by takto zmodernizovaná trať odstránila úrovňové križenia trate s komunikáciami, vybudovala architektonicky krásne stavby a, samozrejme, zvýšila bezpečnosť, ale aj rýchlosť a odstránila negatívne vplyvy na životné prostredie.



Počas druhého dňa konferencie bola prvýkrát zaradená do programu panelová diskusia.



Medzinárodnej konferencie sa zúčastnili odborníci z niekoľkých štátov. Aktívne sa prezentáciami zapojili okrem Slovákov aj českí kolegovia, Maďari a Rakúšania. Hlavnými usporiadateľmi konferencie boli PSKD (Prevádzka a stavby koľajovej dopravy) a ŽSR.

Osobnosťou železničnej a mestskej koľajovej dopravy sa stal Ing. Viliam Šestina

Súčasťou prvého dňa bol už tradične galavečer, na ktorom si z rúk JUDr. Denisy Žilákovvej, generálnej riaditeľky sekcie OPD na MDVaRR SR, prevzal prestížne ocenenie Osobnosť železničnej a mestskej koľajovej dopravy na Slovensku pre rok 2014 Ing. Viliam Šestina.

Prvý ročník ocenenia bol vyhlásený pre rok 2011 a prvou osobnosťou z päťice nominovaných bol Ing. Jozef Antoš. Víťazom ocenenia Osobnosť železničnej a mestskej koľajovej dopravy na Slovensku pre rok 2014 sa stal Ing. Viliam Šestina, ktorý vystriedal minuloročného víťaza Ing. Jána Jurigu.

Ing. Viliam Šestina vyštudoval v roku 1975 Slovenskú vysokú školu technickú v Bratislave, elektrotechnickú fakultu, odbor silno-prúdová elektrotechnika – elektrické stroje a prístroje. Pôsobil v rôznych funkciách v niekoľkých firmách, vždy v spojitosti s elektrickou dopravou. V súčasnosti pracuje na Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR na sekcii železničnej dopravy a dráh ako štátny radca. Ing. Viliam Šestina sa venoval a stále sa venuje modernizácii električiek a technickému rozvoju mestskej koľajovej dopravy. Odborná verejnosť má mimoriadny rešpekt k jeho širokým technickým, legislatívnym, ale aj prevádzkovým znalostiam. Pri riešení zložitých a koncepčných projektov sú jeho konzultácie nenahraditeľné.

Počas druhého dňa konferencie bola prvýkrát zaradená do programu panelová diskusia na témy o budúcnosti železničnej dopravy a vyhlídkach integrácie verejnej dopravy na Slovensku. Diskutovalo sa aj o stavebnom trhu v spojitosti s modernizáciou železničných tratí.

Dana SCHWARTZOVÁ, foto: autorka



JUDr. Denisa Žiláková



Ing. Viliam Šestina



Spoločná fotografia piatich nominantov na ocenenie. Za ŽSR Ing. Miloslav Havrila, riaditeľ odboru železničných tratí a stavieb GR ŽSR (druhý zľava).





Energiu počas obnovy meniarne v Borši dodá kontajner

Pokrok v oblasti elektrotechniky napreduje míľovými krokmi a takmer 50-ročné prevádzkované zariadenia už nenazveme ináč ako historické, alebo skôr zastarané. Takouto starou technológiou disponuje aj trakčná meniareň v Borši, prevádzkovaná od roku 1965. Technické vybavenie má v havarijnom stave, zariadenia nespĺňajú kritériá bezpečnej prevádzky, a preto sa začalo s jej rekonštrukciou. Prvýkrát v sieti ŽSR, aj keď len dočasne, bude elektrifikovaná trať napájaná z kontajnerovej trakčnej meniarne.

„Zavádzame novú koncepciu riešenia napájacích staníc. Súčasná zastaraná technológia sa úplne odstráni a po stavebných úpravách priestorov trakčnej meniarne bude osadené nové zariadenie. Moderný systém je v princípe taký istý ako ten doterajší, ale jeho prvky sú už menšie a výkonnejšie. Mnohé prvky 22 kV a 110 kV rozvodne, doteraz situované pod holým nebom v areáli meniarne a vystavené účinku poveternostných vplyvov už budú zastrešené alebo umiestnené priamo v budove, a takto chránené pred nepriazňou počasia,“ uviedol Ing. Pavol Keczer zo sekcie EE OR Košice. Rekonštrukcia meniarne v Borši je rozdelená na niekoľko etáp. Potrvá 20 mesiacov, počas ktorých musí byť neustále zabez-

pečené napájanie trate. Vzdialenosť k susednej napájacej stanici v Dobrej je totiž príliš veľká, takže dlhodobšie vypnutie meniarne v Borši by viedlo k zhoršeniu napätových pomerov na elektrifikovanej trati a obmedzeniu vlakovej dopravy medzi Michalánmi a Čiernou nad Tisou. Ibaže meniareň v Borši nemá železničnú vlečku, takže pristavenie prevozného trakčnej meniarne je nereálne. Ako teda zabezpečiť napájanie trate počas výmeny technológie v trakčnej meniarňi? „Prevzali sme riešenie naprojektované pre koridorové trate. Stabilnú meniareň v Borši počas rekonštrukcie zastúpi kontajnerová trakčná meniareň. Kontajnery s usmerňovačmi, transformátormi, spínačmi sa len osadia na spevnené základy



Dodávateľ buduje nové zastrešené stanovište pre transformátor rozvodne 110 kV. Ten súčasne, v pozadí, je vystavený účinkom počasia.

a prepoja káblami. S takýmto modelom meniarne uvažujeme pri modernizácii ďalších tratí,“ ozrejmil Ing. Ján Rohlíček z odboru 460 GR ŽSR. Ak nové vybavenie trakčnej meniarne v Borši uspeje, potom obdobnú rekonštrukciu čaká aj trakčnú meniareň v Ruskove. Avšak tá je už po technologickej stránke náročnejšia, pretože okrem trate normálneho rozchodu napája aj širokorozchodnú trať.

Martin BALKOVSKÝ, foto: autor



„Táto 22 kV rozvodňa už bude po rekonštrukcii umiestnená v budove,“ ukazuje Peter Pekarovič, prevádzkový elektromontér, obsluhujúci meniareň v Borši.



Súčasnú technológiu meniarne nahradí moderná - menšia a výkonnejšia.

ČO JE KONTAJNEROVÁ MENIAREŇ?

Modernizáciou V. železničného koridoru dochádza k úplnej výmene existujúcich pevných elektrických trakčných zariadení a zjednoteniu trakčných prúdových sústav. Stávajúce trakčné meniarne sa niekedy nedajú využiť pre dočasné napájanie trakčného vedenia (TV) počas výstavby, preto ich zastúpia kontajnerové meniarne. Navrhnuté sú na kratšie medzimeniarenské vzdialenosti s použitím zostavy TV bez zosilňovacieho vedenia. Pre ŽSR bol vybraný variant

s funkčnými modulmi umiestnenými v betónových kontajneroch:

- distribučný kontajner, ktorý obsahuje skriňový rozvádzač 22 kV, technológiu pre napojenie vlastnej spotreby a elektromerový rozvádzač pre účely fakturačného merania,
- kontajner trakčného transformátora,
- kontajner trakčných usmerňovačov s trakčným usmerňovačom, tlmivku a rozvádzač záporného pólu,

- napájačový kontajner, ktorého hlavným prvkom je skriňový rozvádzač s ochranami a radiačim systémom stanice.

Celkový výkon kontajnerovej meniarne závisí od energetických výpočtov. Zvýšenie výkonu meniarne je možné dosiahnuť pridaním kontajneru trakčného transformátora a kontajneru trakčných usmerňovačov.

0460 GR ŽSR

Turčianske Teplice s novými nástupišťami



Z nového nástupišťa rovno do vlaku...

Železničná zastávka Turčianske Teplice, ležiaca na trati Vrútky – Banská Bystrica – Zvolen v medzistaničnom úseku Diviaky – Dolná Štubňa, prešla v minulom roku zmenami. Nové nástupišťia dali zastávke celkom iný šat.

Zhotoviteľom stavby bola firma TSS GRADE, a. s., Bratislava. Stavba prebiehala od septembra 2013 do decembra toho istého roku. Čas rekonštrukcie ovplyvňovala sku-

a zariadení na ňom. Pri obidvoch koľajach sa v dĺžke 250 m vybudovali nové nástupišťia s výškou hrany 30 cm nad temenom koľajnice. Konštrukcia nástupnej hrany je z pre-

fabrikátov PREMAC. Povrch nástupišťa je spevnený zámkovou dlažbou so zapracovanými špeciálnymi prvkami pre nevidiacich. Pre zachytenie dažďových vôd pri koľaji č. 1 bol zrealizovaný odvodňovací 50-metrový žľab so záustenním do jestvujúcej priekopy. Pri koľaji č. 2 je odvodnenie priestranstva riešené vyspádovaním od budovy. Stredový plot medzi koľajami je očistený a natretý ochranným dvojvrstvom náterom. V rámci stav-



Cestujúcim pribudlo nielen nové nástupišťe, ale aj 8 lavičiek a 10 odpadkových košov...

točnosť, že sa robila za plnej prevádzky, len s miestnymi obmedzeniami. „Nástupišťia sa budovali po polovici a cestujúci boli usmerňovaní na ich prevádzkovanú časť. Počas zasahovania prác do priestoru koľaje bola jedna koľaj z dvojkolajnej trate vylúčená,“ povedal Ing. Lubomír Tomášik, vedúci technického oddelenia sekcie ŽTS z OR Zvolen. Preberacie konanie vykonanej rekonštrukcie sa konalo ešte koncom minulého roku. Terénne a vegetačné úpravy okolia sa však kvôli nepriazni počasia počas rekonštrukcie dohodli dokončiť do 30. mája tohto roku. Rekonštrukcia sa týkala nástupišťa



Starý múrik nahradili nové zábrany, ktoré najlepšie využili títo malí nezbedníci.



Aj informačné tabule sú nové.

by došlo k vybudovaniu nového vonkajšieho osvetlenia nástupišťa a koľají sklopnými stôžiarimi a taktiež došlo k výmene rozhlasovej ústredne a 4 reproduktorov. Aj podchod, ktorý býva pri dlhších dažďoch zaplavený čaká v najbližších rokoch rekonštrukcia. Tá sa bude týkať najmä odvodnenia.

Ivana KAPRÁLIKOVÁ, foto: autorka



...a aj 4 nové reproduktory.



Traťováci si poradili s pohyblivým svahom

Vlaky na regionálnej trati medzi Plešivcom a Muráňom sa preriedili. Osobná doprava je tu od roku 2011 zrušená a po trati pravidelne premávajú už len 2 páry manipulačných vlakov. Zjazdnosť lokálky donedávna ohrozoval viacnásobný zosuv svahu pri zastávke Hucín. Poradili si s ním košickí traťováci a dokonca aj bez veľkých finančných investícií. Pohyblivú zeminu stabilizovali zariadením zaťažovacej lavice z použitých betónových podvalov.

Príkry svah nad traťou neďaleko zastávky Hucín v nedávnej minulosti niekoľkokrát vystrašil železničiarov. Ťažká ílovitá pôda sa na troch miestach zosunula až na trať a obmedzila koľajovú dopravu. Svoj podiel viny na tejto situácii mala aj cestná komunikácia, vedená v korune nad svahom železničnej trate. K najväčšiemu uvoľneniu zeminu došlo v intenzívnom daždivom období v mieste, kde voda stekajúca z cesty mala najväčšiu silu. Presiaknutá pôda zo svahu vytlačila na trať masu zeminu. „Rizikové miesta svahu preto stabilizujeme zaťažovacou lavicou. Tvoria ju použité betónové podvaly, vyzískané z modernizácie V. koridoru. Naukladané vedľa seba, v niekoľkých vrstvách a vzájomne pospájané kovovými tyčami

tvoria jeden ťažký blok, ktorý stabilizuje zeminu pri päte svahu a bráni v jej ďalšom posune. Aby som bol konkrétny, 22-metrová zaťaž z betónových podvalov má viac než 100 ton, druhá zaťažovacia lavica je ešte väčšia, má 35 metrov a jej hmotnosť presahuje 220 ton,“ vysvetlil vedúci prác Zdenko Klobušník, z plešiveckého pracoviska SMSÚ ŽTS TO Košice. Ako sme sa presvedčili, ostrieľaní chlapi z traťového obvodu si šikovne a len za použitia dostupných prostriedkov poradili s nástrahou, ktorú na nich pripravila príroda. A navyše presadili riešenie, ktoré je podstatne lacnejšie ako výstavba pílotovej steny.

Martin BALKOVSKÝ, foto: autor



Výšku a uloženie podvalov hodnotia zľava Ing. Juraj Regec, vedúci prevádzky SMSÚ ŽTS TO Košice, Ing. Mária Senčáková zo sekcie ŽST OR Košice, vedúci prác Zdenko Klobušník z plešiveckého pracoviska SMSÚ ŽTS TO Košice a Ing. Andrej Marcinko, vedúci technického oddelenia sekcie ŽTS OR Košice.



Zamestnanci z plešiveckého pracoviska SMSÚ ŽTS TO Košice ukládali podvaly k päte svahu, ktoré svojou hmotnosťou zabránia pohybu zeminu.



Zaťažovaciu lavicu tvoria betónové podvaly, vyzískané z modernizácie koridoru.



Naukladané podvaly vzájomne držia pozvárané kovové tyče.



Z nestabilnej päty svahu sa odťažilo množstvo kubíkov zeminu.

Vôňa a dym hučiaceho rušňa nadovšetko

Ďalším z klubov, ktorý vám dnes predstavíme, je Klub historickej techniky pri Rušňovom depe vo Zvolene. Ide o neziskové, nezávislé, nepolitické, záujmové občianske združenie, ktoré oficiálne vzniklo v roku 1998 zapísaním sa na ministerstve vnútra SR. Klub združuje ľudí so záujmom o železničnú históriu a vôľou aktívne prispieť k jej záchrane.

História klubu

Hoci bol KHT oficiálne vytvorený až v roku 1998, neformálne sa začal tvoriť oveľa skôr, a to od roku 1994, kedy sa vo zvolenskom depe začala opravovať 422.0108. Úspešné ukončenie opravy a znovuzrodenie parného rušňa 422.0108 nastalo dňa 7. augusta 1998, kedy vykonal na trati Zvolen – Hronská Dúbrava technicko-bezpečnostnú skúšku. Popri oprave „Malého Býčka“ členovia KHT spolu s RD Zvolen opravili v tom čase aj diesel - elektrický rušeň T 678.012, ktorého úspešná oprava bola ukončená v roku 1997. Park muzeálnych vozidiel v RD Zvolen sa rozšíril v júni 1998, kedy sem bol presunutý motorový vozeň M 131.1053 z RD Brezno. V nasledujúcom období klub opäť sprevádzkoval motorový rušeň BN 60, služobný vozeň Dd 72442, cisternový vozeň R 555 150 a prípojný vozeň CDLm. Do skupiny prevádzkyschopných vozidiel v opatere KHT patria aj dva vozne Ci 3 9738 a Ci 4 7995. Okrem aktívnej záchranu historickej železničnej techniky, kde nepatria v prípade KHT len koľajové vozidlá, ale aj rôzna historická technika súvisiaca so železnicou (nové osadenie vodného žeriavu v RD Zvolen) sa činnosť klubu zameriava aj na prezentáciu železničnej histórie širokej verejnosti. Historické vozidlá klub verejnosti prezentuje účasťou na rôznych nostalgických jazdách, železničných výstavách či stretnutiach doma i v zahraničí. Za zmienku stojí skutočnosť, že KHT je spoluorganizátorom pretekov parných rušňov GRAND PRIX,

ktoré sa od roku 1998 každoročne na jeseň uskutočňujú vo Zvolene a obrovskou pýchou je aj oživenie pancierového vlaku Štefánik, ktorý sa pre svoju výnimočnosť dostal až do Holandska. Na pol roka sa stal súčasťou výstavy o histórii železníc, ktorá je jedna z najväčších výstav svojho druhu v Európe.

Súčasnosc a ciele KHT do budúcnosti

V súčasnosti klub pokračuje vo vykonávaní svojho poslania, a to v záchranu historickej železničnej techniky. Prioritou je udržanie prevádzkyschopných historických koľajových vozidiel v najlepšom možnom technickom stave. Okrem toho klub vykonáva rozsiahle opravy na parnom rušni 354.1178, osobnej motorovej drezine Dm 4 a diesel-elektrikom rušni T 466.0253. Všetky tri spomínané vozidlá sú opravované s cieľom ich opätovného uvedenia do prevádzkyschopného stavu.

Nostalgické jazdy a naše ciele

Rovnako klub pokračuje v organizovaní rôznych nostalgických jazd a železničných podujatí s cieľom priblíženia krásy železničnej histórie širokej verejnosti. Jedna z aktivít klubu je i dokumentačná činnosť, zbieranie historických fotografií, záznamov a iných dokumentov súvisiacich s históriou železnice na našom území. Medzi významné ciele KHT do budúcnosti patrí vybudovanie múzea hornouhorskej dráhy v priestoroch rotundy v areáli depa vo Zvolene. Tento dlhodobý cieľ je stanovený



Najväčšia pýcha klubu - pancierový vlak, sa verejnosti prvýkrát predstavil v roku 2009. Napravo stojí predseda klubu KHT Peter Oravec.

vzhľadom k možnosti prezentácie historických vozidiel počas celého roka, i mimo nostalgických jazd či podujatí. Klub historickej techniky pri svojej činnosti spolupracuje s Múzejno-dokumentačným centrom ŽSR, železničnými spoločnosťami a železničnými historickými spolkami na Slovensku i v zahraničí. Rovnako KHT spolupracuje s inými organizáciami a spoločnosťami doma i v susedných krajinách. Jedným z významných cieľov do blízkej budúcnosti je nadviazanie širšej spolupráce s mestom Zvolen prípadne Banská Bystrica, Sliač, Banská Štiavnica a ďalšími významnými centrami regiónu.

Kto sa môže stať členom KHT?

V súčasnosti má KHT desať aktívnych členov. Sú medzi nimi zamestnanci rôznych železničných spoločností Slovenska, pracovníci a poslucháči vysokých škôl i výskumných ústavov. Aj keď majú jednotliví členovia KHT rôzne profesie, spája ich spoločný vzťah k historickej železnici a túžba prispieť k jej záchranu. Z tohto dôvodu sa členom KHT môže stať každý, kto má záujem prispieť k záchranu železničnej histórie a je ochotný tomuto koníčku venovať bez nároku na finančnú odmenu určitý čas a úsilie. Nakoľko muzeálna činnosť je veľmi rozmanitá, svoje uplatnenie si nájde každý. Od vlakového personálu, cez zručných remeselníkov či opravárov, až po prekladateľov, fotografov, žurnalistov či iných pomocníkov. Odmenou za namáhavú, ale krásnu prácu, je vôňa či zvuk dymiaceho rušňa a pocit, že ste prispeli k záchranu a zachovaniu krásy a romantiky historickej železnice pre budúce generácie.

„Opravená a vyleštená mašinka je síce krásna, ale, povedzme si úprimne, najkrajšia je „živá“, keď sa hýbe vlastnou silou. Keď v okolí vonia dym spáleného čierneho uhlia, keď sa krajinou ozývajú ostré výfuky pary a nad komínom rušňa sa obláčiky bielej pary miešajú s čiernym dymom.“

NAŠA ADRESA:

Klub historickej techniky pri RD Zvolen
Môťovská cesta 1, P. O. BOX 56
960 01 Zvolen
e-mail: info@kht.sk



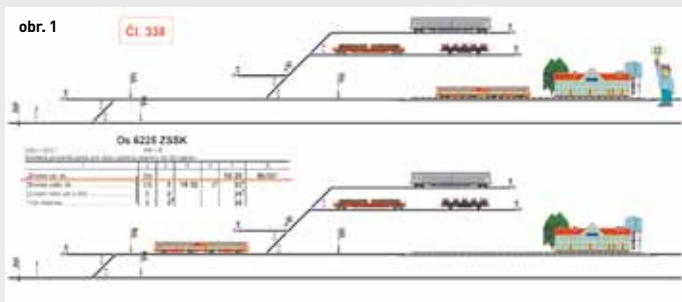


ÚIVP radí

Výprava vlaku po mimoriadnom zastavení

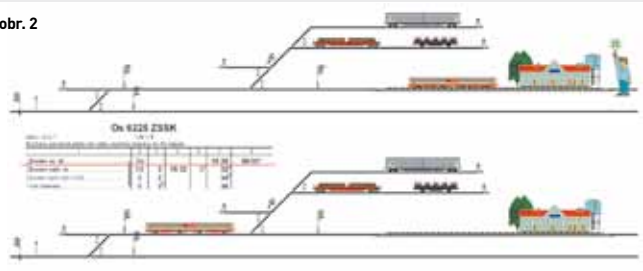
Komentár k článkom 338 a 339 predpisu ŽSR Z1 Pravidiel železničnej prevádzky

V článku 338 predpisu ŽSR Z1 Pravidiel železničnej prevádzky sa okrem iného uvádza, že ak vlak po rozkaze na odchod alebo prechodiaci vlak v stanici zastavil a rušňovodič neprivolal člena sprevádzajúceho personálu (rušňovodiča od postrkového HDV), smie pokračovať v jazde, len čo to dovoľí návěstný znak návěstidla alebo len čo pomíne dôvod zastavenia (obr. 1).



V článku 339 je uvedená skutočnosť, že ak výpravca po rozkaze na odchod zakáže ďalšiu jazdu vlaku, pri ktorom je z prevádzkových dôvodov nariadená výprava vlaku výpravcom podľa článku 326 zmenu návěstí najbližšieho hlavného návěstidla na návěst zakazujúcu jazdu, smie vlak pokračovať v ďalšej jazde len po novom rozkaze na odchod danom výpravcom niektorým zo spôsobov uvedených

obr. 2



v článku 327 predpisu ŽSR Z1 Pravidiel železničnej prevádzky. Keďže pri odchádzajúcom vlaku (obr. 2) je najbližšie cestové návěstidlo a vlak bol zastavený až pri návěstidle odchodovom, potom sa pri jeho odchode po zmene návěstí STOJ na návěst dovoľujúcu odchod vlaku zo stanice bude taktiež postupovať v zmysle čl. 338 predpisu ŽSR Z1 Pravidiel železničnej prevádzky (obr. 3).

Bc. Emil CHLEBNÍČAN

obr. 3



Blíži sa termín konferencie elektrotechnikov

Súčasnosť a budúcnosť odvetvia elektrotechniky a energetiky – Blesk 2014 je názov druhého ročníka medzinárodnej odbornej konferencie, ktorá sa uskutoční v dňoch 14. – 16. mája v SIP Strečno. Podujatie organizačne pripravujú Železnice SR a Slovenská vedecko – technická spoločnosť dopravy.

Zámerom konferencie je poskytnúť priestor na stretnutie, diskusiu a vzájomnú výmenu poznatkov a skúseností odborníkov – riadiacich a výkonných zamestnancov železníc, pracovníkov rezortného výskumu, domácich i zahraničných obchodných partnerov z projektových, výrobných, montážnych a dodávateľských organizácií, ako aj zástupcov akademickej obce, o aktuálnom stave a ďalšom smerovaní odvetvia. Program konferencie je tematicky smerovaný do niekoľkých oblastí. Pripravené sú prednášky k problematike vonkajšieho osvetlenia želez-

ničných priestranstiev, o spôsoboch odstraňovania námrazy z trakčného vedenia, nových trendoch v prevádzke, údržbe a opravách elektrotechnických zariadení, informácie o mechanizačných prostriedkoch pre prácu vo výškach na trakčnom vedení a silnoprúdových zariadeniach. Súčasťou programu budú aj prezentácie výrobného programu a služieb viacerých slovenských i zahraničných firiem. Organizátori konferencie srdečne pozývajú všetkých záujemcov.

(0 460)

Správna rada SOLIDARITY hodnotila a schvaľovala

Správna rada fondu SOLIDARITA zamestnancov ŽSR na svojom marcovom zasadnutí prerokovala výročnú správu o činnosti fondu a rozhodla aj finančné hospodárenie za rok 2013, v ktorom celkové príjmy dosiahli sumu 32 164,70 €. Fondu sa dá stále prispieť hodinovou mzdou aj 2 % zo zaplatenej dane z príjmu fyzických a právnických osôb.

Neinvestičný fond ako právnická osoba je odkázaná na peňažné dary od dobrovoľných darcov, najmä z radov zamestnancov ŽSR, ZSSK a ZSSK Cargo. V akcii „Podporme hodinovou mzdou SOLIDARITU!“ počas Vianoc 2012 a 2013 železničari darovali sumu 12 392,71 €. Z poukázaných 2 % zo zaplatenej dane z príjmu fyzických a právnických osôb prišlo na účet fondu 19 726,35 €. A nakoniec 45,64 € tvorili príjmy z úrokov na bežnom účte a termínovanom vklade. V roku 2013 fond SOLIDARITA schválil celkovo 37 podpôr v sume 25 900 €. Jedna podpora v hodnote 700 € bola vyplatená pozostalým po zamestnancovi ZSSK, ktorý utrpel závažný smrteľný pracovný úraz. Päť podpôr v celkovej výške 4 100 € bolo vyplatených železničiarom, ktorí utrpeli závažný pracovný úraz s ťažkou ujmu na zdraví. A 21 100 € bolo prerozdelených medzi 31 zamestnancov železníc alebo ich pozostalých, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii. Správna rada schválila aj rozpočet fondu na rok 2014 s plánovanými príjmami vo výške 32 500 € a výdavkami na podpory zamestnancom, pozostalým po zamestnancoch a rodinným príslušníkom v sume 27 200 €. Zároveň sa zaoberala 10 ďalšími žiadosťami o podporu v celkovej sume 6 150 €. Správna rada tiež priebežne

zhodnotila akciu „Podporme hodinovou mzdou SOLIDARITU!“ vyhlásenu k Vianociam 2013. Zamestnanci ŽSR sa do tejto akcie zapojili aktívne, pretože doteraz prispeli čiastkou 9 178,71 €. Celkový výnos počas štyroch mesiacov, od novembra 2013 po február 2014 predstavuje sumu 12 045,35 €, čo je o 1 122,42 € viac oproti výnosu z akcie Vianoce 2012 za to isté obdobie. Výsledný príjem z tejto akcie sa ale dozvieme až po októbri 2014. Dovtedy akcia Vianoce 2013 trvá a stále tu je možnosť podporiť SOLIDARITU hodinovou mzdou. Fondu sa dá ešte prispieť aj 2 % zo zaplatenej dane za rok 2013. Príslušné tlačivá musia byť do 30. apríla 2014 doručené miestne príslušnému daňovému úradu podľa trvalého bydliska zamestnanca. Tlačivá môžete zaslať najneskôr do 25. apríla 2014 aj služobnou poštou na adresu fondu: **SOLIDARITA zamestnancov ŽSR, Klemensova 8, Bratislava**, ktorý ich už rozpošle na príslušné daňové úrady.

Podrobnejšie informácie získate aj na e-mailovej adrese solidarita@zsr.sk. Šlachetným zamestnancom ŽSR, ZSSK, ZSSK Cargo, ktorých výzvy na prispievanie finančných darov nenechali ľahostajnými, vyslovuje vedenie fondu úprimné poďakovanie.

(Kb)

Kamióny sa vyhýbajú mýtu, ničia však priecestie

Železničné priecestie v Abovciach v km 2,694 v okrese Rimavská Sobota prešlo v ostatných dňoch rekonštrukciou. Podstatne ho ničia predovšetkým kamióny smerujúce do Maďarska, ktorých vodiči sa chcú vyhnúť mýtu.



Ešte staré priecestie...



Priecestie v Abovciach dosť výrazne devastuje vysoká frekvencia kamiónov. Dúfajme, že to nové nepodľahne ich sile skôr ako to bude potrebné.

Priecestie začalo rekonštruovať SMSÚ ŽTS TO Jesenské druhý marcový týždeň. Dôvodom opravy bol nevyhovujúci stav koľajového roštu a prejazdovej konštrukcie koľaje. Rekonštrukcia, ktorú podstúpilo priecestie, spočívala v obnove koľajového lôžka a koľajového roštu koľaje v dĺžke 24 m. Vymenili sa koľajnice v mieste priecestia v dĺžke 31 m po oboch stranách a zriadili tam novú prejazdovú konštrukciu z celogumových panelov „STRAIL-S“, v šírke 9,60 m. Sú tu aj nové asfaltové nábehy prejazdovej konštrukcie do vzdialenosti 4 m od osi koľaje po oboch jej stranách a pristúpilo sa aj po



Oprava priecestia bola nutná, stav koľajového roštu a prejazdovej konštrukcie koľaje bol nevyhovujúci.



Po trati ani spomienky. Za tri dni dokázali naši zamestnanci na priecestí v Abovciach vybudovať nové priecestie.



Vynovené priecestie v Abovciach z celogumových panelov STRAIL – S.

oprave geometrickej polohy koľaje v dĺžke 400 m. Práce boli realizované počas troch dní s výlukou železničnej dopravy. Prvý a druhý deň boli odrieknuté 4 vlaky a tretí deň boli odrieknuté 2 vlaky. Náklady na rekonštrukciu železničného priecestia boli 82 797,- €. Okrem SMSÚ ŽTS TO Jesenské sa na rekonštrukcii priecestia v Abovciach zúčastnili aj SMSÚ ŽTS MDS Zvolen a SMSÚ OZT ZT Lučenec. Externým dodávateľom boli Dopravné a inžinierske stavby, a. s., Bratislava.

Ivana KAPRÁLIKOVÁ, Foto: Ing. Gabriel Kraxner

Podozrivý biely prášok na stanici

Aj zdanlivo neškodne pohodená nádoba môže byť niekedy dôvodom na privolanie polície. Svoje o tom vedia aj v nesamostatnej ŽST Handlová. Koncom marca pri staničnej budove totiž niekto nechal červenú dózu, v ktorej bol biely prášok. Náhodný okoloidúci na to upozornil výpravcu a ten privolať políciu. Aj keď sa obal so záhadným práškom nápadne podobal na dózu s proteínovým

drinkom pre športovcov, polícia preskúma jeho pravý obsah. „**Oddelenie železničnej polície Trenčín danú vec rieši ako priestupok. Plastová nádoba červenej farby s obsahom bieleho prášku bude zaslaná na kriminalistický a expertízny ústav,**“ povedal krajský hovorca polície v Trenčíne Mgr. Pavol Kudlička.

(iva), Foto: ilustračné





O vláčiku, ktorý „prefrčal“ vyučovacou hodinou

Aj keď názov článku evokuje rozprávkový príbeh, opak je pravdou. Na hodine prírodovedy sa malí prváci na našej škole celkom reálne zaoberali problematikou železničnej dopravy nielen u nás, ale aj vo svete. Samozrejme, v rámci svojich možností. Na úvod sme sa porozprávali o cestovaní vlakom, dodržiavaní bezpečnostných pravidiel, čistote na železničných staniciach, ale aj o zodpovednej práci našich železničiarov. Po motivačnej doplňovačke s názvom ŽELEZNICE (kde žiaci dopĺňali písmenká a následne vylúštili dané slovo) niektoré deti prezentovali svoje vlastné knižky o vláčikoch. Kvalitných publikácií sme mali napodiv dosť a, samozrejme, nechýbal ani časopis Železničný semafor. Vlastná zbierka známok so špecializáciou práve na železničnú dopravu mi prišla vhod, a tak sme sa so žiakmi mohli aj cez filateliu dozvedieť ako vyzerala Stephensova Raketa s rýchlosťou 56 km/h (nezabudnime, že to bolo v roku 1829), československý Albatros, legendárny Orient - Expres, ale napríklad aj Aurel Stodola, významná slovenská osobnosť, vedec, konštruktér a v určitom život-



nom období aj strojní inžinier uhorských štátnych železníc. Detský časopis Maxík nám poskytol krátky historický prierez dejinami železníc až po súčasnosť. A tak sme sa popri prehliadke historických lokomotív dostali aj k moderným vlakom a cez video na internete sme si pozreli testovaciu jazdu francúzskeho rýchlika TGV s dosiahnutou rýchlosťou 515 km/h. Zaujímavosťou bola vlastná „prednáška“ prváčka a „vláčikového nadšenca“ Maxa Sinicyna, ktorý svojim spolužiakom názorne vysvetlil rozdiel medzi parnou, dieselovou a elektrickou lokomotívou. Získané vedomosti a motivačné obrázky rôznych druhov lokomotív pomohli žiakom na najbližšej hodine výtvarnej výchovy nakresliť si svoj „vlastný vláčik“. Oboznámenie sa na vyučovacích hodinách s konkrétnym druhom dopravy (v našom prípade železničnej) môže poslúžiť ako vhodná motivácia k následnej exkurzii napr. do Múzea dopravy v Bratislave, s tým bonusom, že žiaci sú už vopred primerane informovaní o problematike, ktorá im bude prezentovaná.

Mgr. Miroslav DEGLOVIČ, ZŠ Pavla Marceľho, Bratislava

Želko a deti na stanici v Kuzmiciach

Celoslovenský projekt Želkova škôlka sa prednávnom udomácnil aj v našej materskej škole v Kuzmiciach, v trebišovskom okrese. A to nielen formou omalovaniak, kresieb, čítania knihy Želkova škôlka, ale aj návštevou miestnej železničnej stanice. Privítali nás tam železničiar Ing. Anna Filipeková, námestníčka prednostu a Vladislav Zamba, dozorca prevádzky, ktorí nás počas návštevy aj sprevádzali. Samozrejme, malých návštevníkov najviac zaujal službukonajúci výpravca M. Voroňák. Domáci železničiar nám ukázali celý objekt stanice a všetko sa nám snažili vysvetliť. Deti pútavo spoznávali prostredie železnice, zaujali ich funkcie a význam jednotlivých pultov v dopravnej kancelárii a sústredene sledovali činnosť výpravcu, ktorého videli pri plnení svojich úloh. Rozprávali sme sa aj



o nebezpečenstvách, ktoré im na železnici a v blízkosti nej hrozia, ak sa nebudú správať podľa pravidiel. Deťúrence boli aktívne a na všetky otázky vedeli reagovať primerane k svojmu veku. Prostredníctvom tohto zážitkového učenia získali poznatky, ktoré sa im uložia do pamäti a následne dokážu ovplyvniť ich správanie a konanie v ďalšom rozvíjajúcom sa detskom živote. Týmto sa chcem poďakovať prednostovi ŽST v Michalovciach Ing. Imrichovi Adamovi za jeho ústretovosť pri realizácii tejto exkurzie a našim sprevádzajúcim železničiarom.

Lubica LACHVAJDEROVÁ, zástupkyňa riaditeľa ZŠ s MŠ Kuzmice



FOTOHÁDANKA



Foto: Michal MALINIÁK

VY SA PÝTATE, MY ODPOVEDÁME

**DEJE SA NA VAŠOM PRACOVISKU
ALEBO V OKOLÍ NIEČO,
NA ČO BY BOLO DOBRÉ
UPOZORNIŤ ALEBO POUKÁZAŤ
AJ PROSTREDNÍCTVOM
ČASOPISU Ž SEMAFOR?**

Napište nám na adresu redakcie:

Ž semafor

Štefánikova 60, Košice

alebo zavolajte

tel.: 910 - 3203

e-mail: zsemafor@zsr.sk

**Kontakty na jednotlivých redaktorov
nájdete v tiráži.**

Na vaše otázky budeme odpovedať prostredníctvom časopisu po získaní všetkých potrebných vyjadrení v niektorom z nasledujúcich čísel. Napište nám prosím aj o tom, čo sa vám v predchádzajúcich číslach páčilo najviac a čo najmenej.

**Na anonymné otázky a neželezničné témy
nebudeme reagovať.**

Ďakujeme za pochopenie a tešíme sa na vaše námety, tipy či fotografie.

Dnes naša otázka znie: **Viete, kde je to?**

Ak poznáte správnu odpoveď na dnešnú fotohádanku, napíšte nám ju a zaradíme vás do žrebovania.

Víťaza odmeníme, preto nezabudnite v odpovedi uviesť svoje meno a adresu pracoviska.

Správna odpoveď marcovej fotohádanky je: Beluša

Víťazom sa stal a vecnú cenu získava: Jaroslav CHUDÍK z Trenčína.

BLAHOŽELÁME!

Babka v električke podáva vedľa stojacemu feťákovi lístok: - Mladý páňko, nože mi to predierkujte. - Feťák sa otočí k strojčeku a vidí vojaka. - Hej vojačík, predierkuj starkej lístok! - Ja nie som vojak, ja som námorník! - Feťák hovorí... (tajnička).				Pomoc: Aja, Kiel, ani, TASS, Anil, radlo	poludnie	šarha (zastar.)	MPZ Veľkej Británie	nejako, zhruba	neprijímal tekutinu	brodivý bocianovitý vták	opäť, zasa	býv. ŠPZ Mladej Boleslavy (ČR)	uspokoj	krátky kabát
				telo										
				1										
				znižený tón "E"			kópia				v poriadku (z anglič.)			
				podmienk. spojka			ocigáni				juhomorav. mesto			
Jozef Vysočani	spevavý vták	jednoduchý nástroj na oranie	a dato tiež			drop (zool.) býv. tlačová kan. ZSSR				španielsky mys				
										útes				
šarkan					pracoval na krosnách nemecké mesto					zn. jednot. baud pozitívum		chyba	rieka v Brazílii	
miesto blaženosti									dojnica juhoamer. kukučka					
obchodný dom (skr.)				starogréc. boh. osudu čítoslovce varovania			Starogermán zn. elek-trónvltu							
				2										
rozcitlivel						viedol údaj								



Výpravca Ivan Hutlák úspešným fotografom



Ivan Hutlák (vpravo) s Františkom Urbanom, jedným z amatérskych fotografů, ktorý sa zúčastnil vernisáže.

Ivan Hutlák vypravuje vlaky vo Velkom Slávkove. Vďaka jeho záľube zachytávať život okolo seba fotoobjektívom sme už niekoľkokrát mali možnosť zverejniť skvelé zábery. Nezabudnuteľný je záber, ktorým zvečnil tatranského medveďa na peróne železničnej stanice, ale aj zábery z tatranskej Kométy či iné pohľady nielen na železnicu. Krásne zábery, ale aj fotoreportáže sme zverejnili aj v našom časopise, za čo patrí Ivanovi naše veľké poďakovanie. Pred zopár dňami sme jeho fotografiu parného rušňa zbadali na

plagáte, ktorým osvetové stredisko v Spišskej Novej Vsi oznamovalo vernisáž súťažiacich fotografií v súťaži AMFO 2014. Ide o regionálnu súťaž amatérskej fotografie. Výber fotky na plagát nebol však jediným úspechom. Ďalšie Ivanove fotografie získali dve tretie miesta a tá „plagátová“ získala prvenstvo. Súťaž má aj pokračovanie v júni v Košiciach a my veríme, že fotografie dostanú aj ďalšie ocenenia. Srdečne gratulujeme a želáme ešte veľa pekných momentov.

(sch)

Tri spoločnosti, tri futbalové družstvá

Aj členovia manažmentu sa mali možnosť predviesť so svojimi futbalovými schopnosťami na II. ročníku futbalového turnaja troch generálnych riaditeľov železničných firiem. V prvý aprílový piatok sa hráči s podmienkou, že majú nad 40 rokov a vyše 20 rokov pracujú na železnici, vyzliekli z oficiálnych oblekov a nahodili slušivé futbalové dresy.



Prvý aprílový deň si zmerali svoje sily vo futbale tri družstvá, troch železničných spoločností. Spoznávajú v dresoch našich?

Generálny riaditeľ ŽSR Štefan Hlinka išiel príkladom a turnaj so svojimi dvoma kolegami nielen otvoril, ale úvodné minúty si aj skutočne zahral. Vydarené športovo-spoločenské podujatie pobavilo zápalom v boji, skvelými futbalovými kľučkami aj množstvom gólov. Tento rok organizátor – ZSSK CARGO nielen súťaž zorganizovalo, ale odnieslo si aj pohár víťazov. Ved' my im to o rok vrátime.

(map)

Čo nového u filmárov FISAIC?

Po pestrom filmárskom roku 2013 sa pomaly blíží jarný seminár FILM a VIDEO FISAIC, naplánovaný na posledný aprílový víkend v SIP Strečno. Náš lektor, Mgr. Ladislav Munk pripravil pre účastníkov zaujímavý program.

Jednou z hlavných tém bude námet ako základ filmovej tvorby a prípravy scenára. Rovnako dôležitou preberanou odbornou problematikou bude žánrová odlišnosť filmovej tvorby, poukázanie na rozdiely v znakoch reportážneho a dokumentárneho filmu. Tieto témy sú presne zamerané na tvorbu našich amatérskych autorov, z ktorých sa postupne pod vedením pána Munka stávajú celkom slušní filmárski odborníci. Sekcia FILM a VIDEO FISAIC sa stretáva na spoločných jarných a jesenných odborných seminároch už desať rokov. Podobne od roku 2005 organizuje ŽSR v SIP Strečno v rámci medzinárodnej železničiarkej organizácie FISAIC aj Letnú filmovú školu. Za ten čas sa z členov tejto filmárskej sekcie vytvoril veľmi príjemný kolektív, spestrený dokonca rodinnými príslušníkmi. Vďaka zaujímavému programu a pútavému podaniu aj odborných tém sa stávajú účastníkmi týchto filmárskych podujatí nielen samotní železničiarSKI amatéri, ale aj ich deti a manželky. Samozrejme, že sa tešíme aj z nových členov, ktorí majú zabezpečený osobitný prístup od lektora Ladislava Munka, a tak sa cítia rovnocenní so staršími a skúsenejšími filmármi. V minulom roku sa členovia našej sekcie FISAIC zúčastnili na medzinárodnej súťaži FILM a VIDEO v Nemecku. Ocenením pre nás bola bronzová medaila v kategórii mladých tvorcov a osem diplomov v kategóriách železničných a ostatných filmových žánrov. Výsledky súťaže boli predmetom diskusie na spoločnom stretnutí filmárov v novembri 2013 v SIP Strečno, ktoré bolo organizované ako Festival železničiarSKYCH filmov FISAIC za účasti kolegov zo sekcie FISAIC z Českých dráh. Pripomienky sa týkali hlavne spôsobu hodnotenia filmov, ktorý sa nikdy nevyhne sub-



jektívnemu pohľadu medzinárodnej poroty. Ing. Miloš Slávik, ako jeden zo vzácnych účastníkov jesenného stretnutia, k tomu na vysvetlenie dodáva: „Rád by som pripomenul, že v roku 2013 je to už práve dvadsať rokov, čo sa slovenskí železniční filmoví amatéri zúčastňujú medzinárodnej súťaže FISAIC. Vtedy v úplných začiatkoch sme boli radi, keď sme boli ocenení diplomom. Teraz vidím, že slovenské filmy sú na medzinárodnej úrovni oceňované aj medailami. Je to veľký pokrok v tvorbe železničných filmových amatérov, ktorý súvisí s kvalitným technickým spracovaním filmov ale hlavne aj so zaujímavým, niekedy aj veľmi vtipným scenárom.“ Za všetkých amatérskych filmárov treba Ing. Slávikovi ako nestorovi nášho amatérskeho filmu poďakovať za takéto hodnotenie tvorivých schopností a kreativity našich kolegov. Úspechy našich filmárov svedčia o kvalite odbornej prípravy v rámci seminárov ako aj o skutočne efektívnom spôsobe odovzdávania skúseností jedinečným štýlom pána lektora Munka. A ak si myslíte, že aj vy máte v hlave super filmový nápad, stačí sa medzi týchto nadšencov prihlásiť. Možno ďalšia medaila čaká práve na vás... Kontaktná mailová adresa na odbore 510 GR ŽSR: gaborova.magdalena@zsr.sk

Papierový zajac v Martine víta sviatky jari

Z hárkov papiera vytvára jedinečné dielka. Reklamné letáky premení na vkusný a štýlový doplnok do domácnosti alebo na estetickú ozdobu. Sympatická výpravkyňa Lenka Michalíková zo železničnej stanice Martin dokáže so svojimi zručnými rukami divy a jej originálne výrobky upletené z papiera zaručene potešia každého – známych z rodiny či priateľov, ale aj cestujúcu verejnosť. Jej veľký veľkonočný zajac umiestnený pred dopravnou kanceláriou je magnetom najmä pre detské oči. V zime zasa priťahoval pozornosť cestujúcich papierový snehuliak.

Pletenie z papiera učarovalo Lenke Michalíkovej približne pred šiestimi rokmi. „Ukázala mi to kolegyňa v Žiline, kde som kedysi robila signalistku. Dalo by sa povedať, že sme tam tvorili ženský klub šikovných rúk. Vzájomne sme si vymieňali skúsenosti, tipy a nové nápady na uvoľnenie vypätia z práce,“ zaloví v pamäti pani Lenka. Dnes je presvedčená, že si lepšiu aktivitu na voľné chvíle v paneláku ani nemohla nájsť. Nie je ani náročná na materiál, keďže vo väčšine prípadov vystačí obyčajné lepidlo, nožnice a, samozrejme, papier. V drvinej miere spotrebúva reklamné letáky, ktoré väčšina susedov vyhadzuje do škatule pri poštových schránkach. Tento koníček si ale vyžaduje čas a potrebná je aj kreativita, trpezlivosť a predstavivosť. „Vopred si premyslím, čo budem robiť. Dôležitý je tvar aj veľkosť, aby som vedela, kedy pri prepletaní zužovať alebo rozširovať. Ide to pomerne rýchlo, niekedy som s tým hotová po dvoch hodinách,“ vysvetľuje Lenka a ukazuje čo - to zo svojej tvorby. Z papiera dokáže vyčarovať nádherné misky najrôznejších tvarov, nádoby, podnosy, košíčky, svietniky, zvončeky, ozdoby na vianočný stromček, venčeky, ale aj postavičky v tvare snehuliakov či veľkonočných



Lenka Michalíková predvádza, ako si z reklamných letákov vyrába ruličky potrebné na pletenie.

zajacov. „Najzdĺhavejšia je príprava papierových ruličiek. Každý má svoju techniku rolovania pásov papiera. Zvyčajne



Papierový zajac pred dopravnou kanceláriou v Martine prináša radosť cestujúcej verejnosti.

sa obtáčajú okolo drevenej špajle, ale po chvíli z toho bolia ruky. S ruličkami sa dajú vytvárať podobné vzory ako pri pletení z vrbového prútia. Papier je mäkkší, ale princíp prepletania je ten istý,“ prezrádza šikovná výpravkyňa, ktorá do zvinovania papierových pásov zatiahla aj rodinu. Konečná úprava výrobku však závisí od nej. Používa lak aj akrylové farby, niektoré ruličky musí zafarbiť vopred, iné až po pletení. Taviacou pištoľou prilepí detaily, postavičky oblečie do uštrikovaného oblečenia. Pri finalizácii využije aj vyšívanie aj háčkovanie. Nepoužíva formy, takže nikdy neurobí duplikát a každý výrobok je originál. „Snažím sa neustále zdokonaľovať a vylepšovať. Hľadám inšpirácie a vždy skúšam niečo nové. Skúsenosti a tipy si vymieňam aj s priateľkami,“ hovorí Lenka Michalíková, pre ktorú je táto práca oddychom aj potešením. Tvrdí, a určite aj právom, že výrobok upletený z papiera je aj vďačným a originálnym darčekom k osobným sviatkom: „Ženám zvyčajne darujem nejaký doplnok do domácnosti, mužov poteší aj opletená fľaša pálenky. Každá takáto sviatočná príležitosť je pre mňa vzpruhou a nabudením do ďalšej tvorby.“ Prijemné pocity prežíva zakaždým aj v službe. Registroje, že jej veľký veľkonočný zajac pri dverách dopravnej kancelárie priťahuje pozornosť najmä tých najmenších. Musíme len súhlasiť, že nikoho nenechá chladným pohľad na rozžiarené detské očka, bezstarostný smiech alebo len krátke, ale o to spontánnejšie zvyšnutie. A o to práve ide. Poludštit' a oživiť priestory železničných staníc pre cestujúcu verejnosť, ktoré sú často vďaka vandalom a asociálom v nevábnom stave.



Papierové roztomilé symboly Veľkej noci – košíčky s kraslicami aj veľkonočné zajačky.

Zašlite do redakcie svoje fotografie a staňte sa tak autormi obálky Ž semafor.

Dnes je autorom Martin Balkovský, ktorý sa stretol s výpravkyňou Lenkou Michalíkovou na železničnej stanici v Martine.

Výrobky z jej dielne sú aj na titulnej strane. Verili by ste, že sú z papiera?

Viac o výpravkyni a jej záľube sa dočítate na strane 19.

